

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Εφαρμοσμένων Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2920	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαχείριση και Προστασία Αγροτικού Περιβάλλοντος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		6	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.aoa.aua.gr/course_info.aspx?mn=mn5&courseID=103 https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/AOA199/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση των μηχανισμών με τους οποίους οι γεωργικές δραστηριότητες ασκούν πιέσεις στους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον. Επίσης στόχο έχει την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την έννοια των αγροοικοσυστημάτων, την αναγνώριση και εκτίμηση των πολλαπλών (οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών) υπηρεσιών που προσφέρονται από αυτά. Τέλος μέσω της ανάλυσης του παραδείγματος της βιολογικής γεωργίας, μια συνθετική αλλά και κριτική θέαση της σχέσης γεωργίας και περιβάλλοντος.

Η/Ο φοιτήτρια/φοιτητής όταν ολοκληρωθεί επιτυχημένα το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση

- Να γνωρίζει και να κατανοεί τη σχέση γεωργικής δραστηριότητας και περιβάλλοντος, τόσο όσον αφορά στη διαχείριση των φυσικών πόρων αλλά και στην προστασία της βιοποικιλότητας και του αγροτικού τοπίου.
- Να γνωρίζει, να κατανοεί και να αξιολογεί συγκεκριμένες πρακτικές διαχείρισης του αγροτικού περιβάλλοντος και να εκτιμά τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, βάσει σύγχρονων εργαλείων αξιολόγησης.
- Να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τις παραπάνω γνώσεις και την κατανόηση για να συνδυάζει και να συνθέτει διαφορετικής προέλευσης δεδομένα (οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά) αντλώντας συμπεράσματα και προωθώντας συνθετικές ερμηνείες διεπιστημονικού χαρακτήρα.
- Να συνεισφέρει σε διεπιστημονικές ομάδες που αξιολογούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις έργων ή/και δραστηριοτήτων.
- Να είναι σε θέση να κοινοποιεί με σαφήνεια τα συμπεράσματα αλλά και το σκεπτικό στο οποίο βασίζονται τα συμπεράσματα και οι ερμηνείες, τόσο σε εξειδικευμένος όσο και σε μη εξειδικευμένο κοινό
- Να διαθέτει τις μαθησιακές δεξιότητες που του/της επιτρέπει να συνεχίσει σπουδές με σχετική αυτοδυναμία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Ομαδική εργασία
 Αυτόνομη εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Λήψη αποφάσεων
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος αρθρώνεται σε τρεις ενότητες:

Ενότητα 1η: Τα περιβαλλοντικά προβλήματα ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης της αγροτικής παραγωγής.

Την εντατικοποίηση της αγροτικής παραγωγής συνόδευσε η αύξηση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λιπασμάτων, η ανάγκη αντιμετώπισης των αποβλήτων κυρίως της κτηνοτροφίας καθώς και η επέκταση των αρδευόμενων εκτάσεων. Ως αποτέλεσμα προέκυψαν κίνδυνοι ρύπανσης των εδαφών και των υδάτων για τους οποίους είναι απαραίτητο να γνωρίσουμε τη σημασία τους και τα μέσα περιορισμού τους.

Στα πλαίσια αυτής της ενότητας, θα αναφερθούν οι επιπτώσεις των ρυπάνσεων, θα μελετηθεί η πρόελευση τους, θα αναλυθούν τα εμπλεκόμενα φαινόμενα, η υπευθυνότητα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας και τέλος θα παρουσιασθούν οι προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης τους.

Ενότητα 2η: Η διαχείριση του αγροτικού χώρου

Παράλληλα με την εντατικοποίηση της γεωργικής παραγωγής, γεωργικές εκτάσεις εγκαταλείπονται, γεωργικές ζώνες υιοθετούν μια πιο εκτατική γεωργία ενώ απαιτείται η διαχείριση περιθωριακών εκτάσεων και φυσικών αποθεμάτων. Η διαχείριση συνεπώς του αγροτικού χώρου συνεπάγεται αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές.

Η διδασκαλία της ενότητας αυτής θα αφιερωθεί σε θέματα που συνδυάζουν γεωπονικές και οικολογικές γνώσεις. Θα αναλυθεί η λειτουργία των οικοσυστημάτων και των αγροοικοσυστημάτων και η σημασία της βιοποικιλότητας, θα μελετηθεί η δυνατότητα εφαρμογής αγροτικών συστημάτων και προγραμμάτων καλλιεργητικών παρεμβάσεων που θα ανταποκρίνονται στους στόχους διαχείρισης.

Ενότητα 3η: Η βιολογική γεωργία

Η βιολογική γεωργία αναπτύσσεται συνεχώς καθώς ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που μετατρέπονται σε βιολογικές αυξάνει σταθερά. Στόχος αυτής της ενότητας είναι να δώσει στους/τις φοιτητές/φοιτήτριες τις γνώσεις που θα τους επιτρέψουν να αναλύσουν τις τεχνικές, οικονομικές και κοινωνικές προϋποθέσεις ανάπτυξης της καθώς και τα πλεονεκτήματα και τις δυσκολίες ανάπτυξης της.

Ενότητα 4^η Εισαγωγή στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Ο περιορισμός των αρνητικών συνεπειών των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον επιβάλλει πριν από την υιοθέτηση έργων, προγραμμάτων, ή πολιτικών να λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων απαιτεί την ανάπτυξη και τη χρήση διαδικασιών και εργαλείων περιβαλλοντικής αξιολόγησης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2019-2020, δοκιμάστηκε η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Λογισμικό παρουσίασης (Power Point). Λογισμικό σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Microsoft Teams)

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Παρουσιάζονται και συζητούνται μικρής διάρκειας βιντεοταινίες με παραδείγματα διαχείρισης του περιβάλλοντος . Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	78
	Αυτοτελής Μελέτη	47
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα ελληνικά. Η αξιολόγηση γίνεται με συμπερασματική δοκιμασία με ερωτήσεις σύντομης απάντησης.	
	Κατά τη εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου 2019-2020, οι εξετάσεις έγιναν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, α. Με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (40%) β. με ανοιχτές ερωτήσεις σύντομης απάντησης (60%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Agriculture et environnement : rapport á la commission des comptes et de l'économie de l'environnement / France. Ministère de l'Écologie et du Développement Durable (MEDD), Documentation française (La), 2005.

- Pesticides, agriculture et environnement : réduire l'utilisation des pesticides et en limiter les impacts environnementaux/ Institut National de la Recherche Agronomique (INRA), CEMAGREF, QUAE Editions, 2007.
- Altieri Miguel A., Nichols, Clara Agroecology and the search for a Truly Sustainable Agriculture, University of California, Berkeley, 2005
- Environmental Impacts of Crop Rotations in the EU. EC DG ENVI, 2010
- Reclaiming the Greek landscape (2012) Thymio Papayannis and Peter Howard Eds, Med –ina ELN-FAB (2012)
- Functional agrobiodiversity: Nature serving Europe's farmers. (2012) – Tilburg, the Netherlands: ECNC-European Centre for Nature Conservation.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ecological Indicators
Environmental Science and Policy
Journal of Environmental Management
Land
Sustainability